

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice bšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, uplačani listi se ne sprejemajo.
Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se nastane enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Rojaki, zahtevajmo slovenske vsporednice v Celju!

V zadnji številki piše celjski list »Die deutsche Wacht«, da Slovenci na shodu zaupnih mož v Celju dne 20. julija iz hinavščine niso stavili nobenega odločnega predloga gledé slovenske gimnazije v Celju. Da zavrнемo neresciščno poročilo sovražnega lista, in da objavimo prepričanje mnogih Slovencev, ki prav dobro poznajo celjske razmere, navedemo dragim rojakom uzroke, ki govore za slovenske vsporednice, proti samostojni gimnaziji v Celju.

Kakor nas uči preteklost, je stala in bi vedno stala samostojna gimnazija slovenska na slabih nogah. Kakor so do sedaj naši nasprotniki uprizarjali zoper naš zavod ob vsaki priliki strastno agitacijo, tako bi tudi v prihodnjie. Kdo vam je torej porok, da bi se se zopet kedaj ne odklonila v državnem zboru postavka za celjsko slovensko gimnazijo, — če jo dobimo — kakor se je že zgodilo, žalibog tudi vsled malomarnosti slovanskih poslancev sploh in nekaterih slovenskih posebej? Da pri taki negotovosti in nezanesljivosti zavod ne more prospevati, niti se razviliti, je jasno kot beli dan. Ako pa vlada administrativnim potom uvede vsporednice kakor v Mariboru, kar je tudi že nekdaj minister obljubil, razredov ne more nikdo ugonobiti, naj kričijo po gospodstvu hrepeneči Nemci kakor hočejo. Če je celjsko nemštvu tako slabo, da se trese pred slov. paralelkami, potem ni pristno, je umetno, ni vredno piškavega oreha, in potem ga ne reši gotovega pogina »nemška gimnazija«, katero so sicer ustanovili Slovenci in jo pohajajo večinoma Slovenci.

Slovenske vsporednice bodo imele gotovo več učencev kakor samostojna nižja gimnazija. Najbolje je, da ostane učenec ves čas svojega učenja na isti gimnaziji. Če pa stariši vedo, da bodo morali njihovi sinovi po dovršenem 4. razredu nižje gimnazije obiskovati drug zavod, že začetkom svoje otrok upišejo tam, kjer lahko dovršijo svoje uke. Zato se marsikateri slovenski učenec ne upiše na slovenski gimnaziji, kakor nas je učila dveletna skušnja v Celju. Če so pa uvedene slovenske vsporednice, je obiskujejo vsi slovenski učenci, ker po 4. razredu ostanejo na istem zavodu. O tem, da bi se sprejemalo v 1. razred samostojne slovenske gimnazije le določeno število učencev, kakih 50, niti ne govorimo; to je naravnost krivično! Taka gimnazija bi životarila in slednjici morala nečastno zamreti, nam v sramoto, ker bi naši nasprotniki kričali: Glejte, zavod ni bil potreben.

Noben nov zavod nima dovolj učnih pomočkov. Razna, važna in potrebna učila se ne dado kar čez noč oskrbeti; učenci se tedaj ne morejo tako izobraziti

kakor na starem zavodu, kjer imajo vsaj najpotrebnije učne pomočke.

Recimo, da nam vlada res ustreže in osnuje samostojen zavod. Ali bo pa tudi voljna skrbeti, da slov. gimnazija dobi poštene prostore, boljše od sedanjih? Novo poslopje bi bilo neizogibno. Saj vendar ne gre, da bi bili posamezni razredi raztreseni po celiem mestu kakor do sedaj! Ali ne zgubi taká gimnazija vsakega ugleda? Če te kdo vpraša: Kje je slov. gimnazija v Celju, mu moraš odgovoriti: eden razred je blizu kolo-dvora, drugi za vojašnico na Jožefovem trgu, tretji bo kje v Gaberjih (v celjski okolici) itd. Učitelji pa tekajo po mestu, da jim pot lije raz čela. To je ugledno! Res je, kakor se nam dozdeva, tudi v starem gimnazijskem poslopu premalo prostora za vsporednice. Dobro, tem preje je vlada prisiljena staviti novo poslopje, ki bi pod eno streho združilo in zjednilo 4 vsporednice in vse druge razrede kakor v Mariboru.

Vsporednice zahtevajo razni vzgojevalni oziri. Učenci, ki prestopijo iz slov. paralelk v 5. razred, ostanejo učenci istega zavoda; ravnatelj in profesorji jih že poznajo, in učenci poznajo svoje učitelje. Če pa pride učenec iz samostojne nižje gimnazije v višjo gimnazijo, je in ostane tuje, akoravno sta oba zavoda v enem mestu. Učitelji so mu tuji in on učiteljem; daljne posledice naj si izvaja razumni bralec sam.

Slovenske vsporednice zahtevajmo iz narodnostnih ozirov. Naše učence naj podučujejo naši učitelji, ki imajo srce za našo mladino. Kmalu se bodo spremenile razmere v učiteljskem zboru celjske višje gimnazije, kjer sta med 13 stalnimi učitelji le 2 Slovenci. Žalostno! »Celjska vahta« nam Slovencem sicer očita, da nimamo dovolj slovenskih profesorjev. Le počasi! Prosimo vas, dajte nam toliko slovenskih gimnazij, sploh toliko raznih slovenskih šol, da bodo na njih podučevali izključno vsi slovenski profesorji, učitelji in bodemo vam hvaležni za ta velikodušni dar. Saj ni avstrijske kronovine, kjer bi ne službovalo več slovenskih mož.

Zahtevajmo torej rojaki, iz teh in drugih uzrokov na javnih shodih, da se tudi v Celju uvedejo slovenske vsporednice kakor v Mariboru. Slovenski državni poslanci, potegujte se z vsemi močmi za slovenske paralelke v Celju!

Raznotere reči v resnih dneh.

Predzadnjič smo pisali: »Nemški šulverein in Südmärka drugega namena nimata, kakor pri nas v Avstriji v pruskem smislu delati in narodē na odcep-ljenje dežel, po kojih Nemci gladujejo, pripravljati; večji del denarja, ki ga imata, pride s Pruskega«. Par dni nato je prinesla graška »Tagespost«, list, ki goji in raz-

širja prusko nemštvo, z ozirom na nemški šulverein dokaz za našo trditev. Sicer nikar ne mislite, da ti prusaki svoje namene zakrivajo, pri nas v Avstriji tega ni treba; kaj tacega, kar hočemo iz »Tagespošte« tukaj podati, čitali smo v njej in njej sorodnih listih že stoin stokrat.

Dne 14. julija je bilo namreč v Jeni, mestecu tam v rajhu, glavno zborovanje nemškega šulvereina, kojega so se seveda udeležili v velikem številu tudi avstrijski Nemci. Pri tem zborovanju je podal njegov glavni tajnik, ki biva v Berolinu, kajti porodil se je in vodi se šulverein v Berolinu, tam kjer nemški cesar biva, v omenjeni »Tagespošti« pregled dosedanjega »plodonosnega« delovanja. V njem pravi, da se je v 16 letih, t. j. od kar se je osnulo to društvo, avstrijskim Nemcem poslalo $1\frac{1}{2}$ milijona, v zadnjem letu pa 52.000 mark, da se je to leto v Avstriji 20.000 mark na šole vknjižilo ali intabuliralo, in da to društvo sploh večji del svojih dohodkov pošilja v Avstrijo. Kar je v omenjenem poročilu še več »domoljubnega«, pustimo!

Druga. »Županovo Miciko« poznate; ali gotovo poznate kako drugo igro, ki se je že predstavljal v vašem bralnem društvu v zabavo in poduk. Vsaka taka igra mora imeti v sebi neki nauk. Glejte, tako igro je zadnje dni spisal in tudi dal na prvo v Wiesbadnu predstavljati sedanji nemški cesar Viljem II.; naslavljiva se »Der Burggraf«; in kaj mislite, kaj je nauk ali glavna misel tej igri? Nič druzega, nego da ima sedanja zveza med Avstrijo in Nemčijo namen, širiti nemštvo in uničevati slovanske narode. Samo štiri stihe, da vidite, kako močen peper je to: »O Oestreich, Oestreich, armes Steierland! — Dem Böhmen-König steht Ihr nun zu Lehn, — Der tschechisch fühlt und frech nach Tschechenart — Die deutschen Völker mit dem Scepter weidet!« Komur se oči še sedaj ne odpró, temu ni pomagati.

O dogodkih v Hebu, avstrijskem mestu ob češko-nemški meji, ste že nekaj malega čitali. To vam je že bil pravi punt; in zakaj? Le zato, ker je avstrijska vlada vendar prepovedala shod, na kojem bi se skupno z »nemškimi brati« par ur naj koval most do Adrije. Trière bataljoni, vse orožništvo celega okraja in pa še nekaj stražnikov na konjih iz Prage, po koje so bili poslali, so imeli dela, ko so se nemški pruski in avstrijski bratje — 10.000 jih je bilo — vendar morali udati; stopili pa so čez mejo, tamkaj zborovali, celo našo cesarsko rodbino napadali in se nam smejali ter kričali Bavarcem: »Bratci, delajte, da nas vzamete, da pridemo proč od te češke sodrge!«

Oni avstrijski prusaki, katerim je bilo v Hebu predaleč, n. pr. štajarski, koroški, kranjski, solnograški, tirolski, priredili pa so, kakor se je tudi že poročalo, ravno tisti dan velik shod v Celovcu; vlada njim ga ni prepovedala. Govorili so približno isto, kar oni v Hebu in unkraj meje, od kajih so dobili po brzojavu »bratski pozdrav«. Od tega, kar je prišlo na dan, pač ne bodo nikdar pozabili besed, ki jih je ošabno izustil državni poslanec, dr. Steinwender: »Wir Deutschen sind ein Herrenvolk und zur Herrschaft müssen wir kommen.« Slovani v Avstriji, torej mi Slovenci, Hrvatje, Čehi, Poljaki in Rusini, ki skupaj plačujemo 70% krvnega in denarnega davka, mi, ki smo, ker živimo ob mejji, skoz stoletja z največjimi žrtvami branili državo in Nemce sredi nje zoper napade raznih sovražnikov, (le glejte v »Večernicah« l. 1894., kolikokrat smo mi ubogi Slovenci samo s Štajarskega Turke pregnali!), mi, ki se nam ne more nezvestoba do svojega vladarja ne toliko očitati, kolikor je črnega za nohtom, mi bi naj bili tej zdvižani, kruti, veleizdajski sodrgi na naši zemlji, ki je napojena s krvjo naših pradedov in posvečena po stopinjah naših svetih učenikov Cirila in Metoda, hlapci, še manje nego

hlapci, stvari brez človeških pravic! In vrhu tega le zato, ker Avstrijo ščitimo, njen razpad zabranjujemo ter oni svojati delamo pri veleizdajskem poslu ovire!

Najžalostnejše in neverjetno, ali vendar resnično, kakor vsak otrok vidi, pa je, da jih vlada v boju zoper nas, zlasti zoper nas Slovence, z vso močjo podpira. Kjer se reče dati, tam moramo Slovani biti prvi, kjer se pa reče dobiti, tam nismo zadnji, tam nas celo na svetu ni. Ko je letos na Kreti vrelo in bilo treba tja poslati nekaj naših najboljših vojakov, češ, da se tam kaj opravi in da se Avstrija častno postavlja pred drugimi državami, ki so tudi bile tje poslale vrhnjo svojega vojaštva, kdo je bil takrat prvi? Vrli slovenski mladeniči južnoštajarskega polka. Kako pa je bilo pred letoma, ko smo Slovenci prosili, naj bi se naši fantiči samo prva štiri leta na gimnaziji v Celju in le tri predmete, namreč veronauk, latinščino in računanje smeli učiti v svoji mili materinščini? Trdo nemške gimnazije s svojimi osmimi razredi bi se nikdo ne dotaknil, akoravno Celjani zanj nimajo učencev in so le po sili Nemci. Vlada bi to bila lahko samo zapovedala, toda ni storila. Prepustila je in to še iz velike milosti odločitev državnemu zboru; in, dragi Slovenci, dobro se še spominjate, kakšen vrisk in krik so zagnali Nemci, in da so celo pri nemškem cesarju iskali pomoči. Ali ker je takrat vendar obveljala pravičnost, se je moral prvi razred takozvane slovenske gimnazije jeseni otvoriti. Ko pa je zdaj drugo leto poteklo, je vlada to gimnazijo spet odpravila. Iz takih slučajev sestaja naša zgodovina.

Grozno hudo se nam godi, od dne do dne je slabše, in na vsak način nas hočejo pokončati. Sovražniki naši so orjaško močni, mi pa šibki in vrhu tega brez pomoči. V državnem zboru sicer nismo sami, ali doma, doma, kjer nam je življenje le neprestan obupen boj, ki bode končno odločil.... Tukaj smo sami; pomagala bi nam na tem svetu jedino lahko vlada, ki pa noče. Ali Jeden je, ki čuva nad našo osodo. Trdno zaupajmo v Njega, ki je večna Pravica; če je On z nami, ne premaga nas niti pekel. Toda Bog daja svojo pomoč le onim, ki se sami trudijo, ki sami storijo, kolikor morejo. Smemo li o sebi reči, da storimo, kar je po našem pesniku mož storiti dolžan? Zlasti pa bi morali sedaj, ker stojimo »Pred važnimi izpreamembami«, pred odločitvijo, ali nam bo umreti ali častno živeti, vse napeti, vsi se posvetiti v obranitev naše narodnosti. Zato pa »Slov. Gospodar« prosi in roti vse slovenske duhovnike, pravnike, zdravnik, profesorje in učitelje, skratka vse razumništvo slovensko, naj vse, kar ni neobhodno potrebno, za ta čas, dokler si ne osigurimo svojega narodnega obstanka, pusti na stran. Kaj nam bodo pomagali stari klasiki, pojasnjeni in preloženi v najlepšo slovenščino, če nikogar ne bo, ki bi jih čital! Kaj nam koristi slovenska pedagogika, iztuhtana po najmodrejših glavah, ako ne bo več slovenskih šol! Kogar pero uboga, komur se jezik ne spotika, vsak naj stori, kar je treba v skrajni sili! Kako ubogi so naši časniki, sploh naše slovstvo prave narodne hrane! In prepričani smo, da je naš narod samo treba probuditi; in hvaležneje in lepše naloge ni od te, ker ni treba lagati in zavijati in prikrivati in se hliniti, ampak le vedno in vedno, neumorno samo golo, sveto resnico ubogemu ljudstvu oznanjevati. Vsa kemu bo lahko najti delokrog, da po svoji moči prispe v ohranitev našega naroda.

»Slov. Gospodar« je tudi klical slovenske može v resen posvet, da se jasno določi cilj in program narodnega dela. Veseli nas, da so se našemu opominu takoj prijazno odzvali vsi odlični slovenski listi. Razven tega so češki »Narodni Listy« to misel z veseljem pozdravili; hvala jim! Sklicali so tudi še nekateri slovenski poslanci volilne shode, pri katerih se je

tu in tam sklenilo, da se po naših poslancih od vlade zahtevajo jednake jezikovne naredbe, kakor so dobili Čehi. Dobro! Bog ne daj, da bi imeli kaj zoper to; ali kje je slovenska šola? Jezikovne naredbe za urade zdé se nam le streha poslopju, ki ga hočemo postaviti. Če se bode v šolah tako naprej germanizovalo, kakor doslej, utegne se zgoditi, da čez leto in dan narod sam od vlade zahteva, da odstrani jezikovne naredbe; za koga bi neki bil v uradu slovenski jezik, če ni več slovenskega naroda! Ne pozabimo, da imajo Čehi že dolgo narodne ljudske šole, pa ne le te, ampak tudi češke srednje šole in češko vseučilišče. Naj nam pa tudi nikdo ne očita, da z ozirom na naše razmere gledamo prečrno. Sredi naše zemlje so seveda šole boljše, pa ob kraji, blizu mej! Tukaj pa se nam zemlja krši, kakor taja sneg na solncu. Tako kruto deželna šolska oblast na Štajarskem zoper nas Slovence ni postopala nikdar, kakor sedaj. To bodi našim gospodom poslancem v opomin!

Cerkvene zadeve.

Društvo za zidanje nove župnijske cerkve pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Marsikatera dobra reč počasi napreduje, zlasti, ako se jej delajo ovire. Naše društvo za zidanje nove farne cerkve je v petem upravnem letu v nabiranju doneskov nekaj zaostalo; krivo je bilo temu ravnanje Duhovčanov, ki so nameravali se od Sv. Jurja odcepiti, in pri Sv. Duhu faro narediti. Kaj takega so že počenjali leta 1853. in 1873.; pa vselej brez uspeha.

Vsled tega niso to leto odborniki društva po fari doneskov pobirali kakor druga leta, vendar se je svota za 906 gld. 82 kr. pomnožila. Legati so znesli 48 gld. 70 kr.; posebni dobrotniki so bili: Neimenovan v imenu pok. Katreje Fekonja 50 gld., Jožef Lassbacher 100 gld., Jožef Kupljen 100 gld.; — udje in navadni dobrotniki so zložili 194 gld. 27 kr., od neimenovane strani je došlo 28 gld. 3 kr. — obresti je bilo 385 gld. 82 kr., torej vse skupaj v petem upravnem letu 906 gld. 82 kr.

Nekdo je v »Slov. Gospodarju« št. 9. nasvetoval, naj bi farani dali od orala 2 gld., drugi nestanujoči v tej fari, ki pa imajo posestva tukaj, 1 gld. To je premalo; s tem ni mogoče kej lepega in primernega postaviti. Znašel je nekdo drugi ključ: farani naj darujejo 3 leta zaporedoma vsako leto toliko, kolikor znaša direktni (cesarski) davek od njihovih posestev. Ako so farani voljni toliko darovati, bodo nam pomagali še drugi dobrotniki, in v treh letih imamo novo prostrano lepo farno cerkev.

Gospodarske stvari.

Peronospora ali strupena rosa ter način, kako se tej bolezni obraniti.

(Govoril dne 27. maja na podučnem shodu središkega bralnega društva „Edinost“ Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.)

(Dalje.)

Vinogradni strokovnjaki so prišli do prepričanja, da je za prvo škropljenje v obče najprimernejši čas nekoliko dni pred cvetom, ne škoduje pa tudi, ako se škropi med cvetom.

Ako škropimo pozno, pokaže se večkrat vkljub škropljenju čez nekaj dni peronospora; v tem slučaju je v času, ko smo škropili, že več trosa izkalilo, zakaj od kalenja pa do časa, ko se začne peronospora kazati, preteče, kakor smo slišali, po več dni, včasih celo tednov.

Prvo znamenje, da je list od peronospore napaden, so rumene, rudeče, ali črnkaste lise na zgornji strani lista, koje lahko opazimo, ako držimo list proti svetlobi. Bele podvlake na spodnji strani lista še takrat seveda ni opaziti.

Gledé na čas škropljenja, zlasti prvega, ki je tako rekoč najvažnejše, velja pravilo: raje zgodaj, kakor pa prepozno. Nekateri strokovnjaki * zahtevajo, da se naj prvokrat škropi tedaj, kadar napravi trta 4 do 6 listov.

S prvim škropljenjem varujemo le neposredne zadeto listje, a tega je seveda še prav malo, za to moramo za kakih 4 do 5 tednov znova škopiti, da ohramimo zdrav tudi prirastek.

Pred nekoliko leti je veljalo pri nas pravilo: Škropi 14 dnij pred cvetom in 14 dnij po cvetu in prav bode — lani pa pri tolikem dežju je pustilo to pravilo marsikoga na cedilu, in pogodil jo je v drugo le oni, ki je škropil takoj po cvetu. Sploh pa smo se lani prepričali dovolj, kako težko je zadeti v mokrih letih pravi čas škropljenju. Vsako uro, ko je bilo količkaj bolj suho, porabil je vestni vinorejec za škropljenje, a pri tem še vendar z uspehi ni bil popolnoma zadovoljen.

Ako je leto zeló mokrotino, kakor je bilo isto n. pr. lani, tedaj ni samo koristno, ampak celo neobhodno potrebno, da se škropi tudi v tretje. Mnenje onih, ki trdijo, da je vse jedno, so li vrhi v jeseni suhi ali zeleni, je napačno; zakaj, ako ostane ves trs od tal do vrha do pozne jeseni zdrav in zelen, bode tudi les lažje in bolje dozorel, kar je gotovo velike važnosti z ozirom na hasek prihodnjega leta.

Kdor ima trnice ali mlade nasade, za tega pa ne velja načelo, da bi škropil le tedaj, ko se navadno škropi v vinogradu, ampak ta naj škropi prvokrat prav zgodaj, t. j. že meseca maja in potem vsake 3 do 4 tedne znova, zlasti, ako je vreme deževno. V trnicah in mladih nasadih so namreč trte še nizke in mladike blizu pri tleh, zato tudi od peronospore več trpe, kakor dorasle trte. In da take trstice listje za nastavljanje krepkih korenin najbolj potrebujejo, je pač jasno.

Pri tej priliki bi še rad spozoril na jedno okolščino!

Ko se škropi pri nas v drugo, tedaj se škropilec navadno vse premalo ozira na novo izrasle liste, škropilno cev drži navadno naprej ter škropi zopet le one liste, ki so bili že škropljeni, novi naraščaj pa dobi vse premalo škropiva. In to je napačno! V prvo škropljeni listi so itak že kolikor toliko prosti bolezni (ako se je namreč škropljenje o pravem času vršilo), ker se na njih dobro sprejeti vitrijol polagoma raztaplja in uniči vsako v bližino došlo glivico. Dalje so ti listi že bolj v zavetju, t. j. od pozneje nastalih listov bolj zavarovani proti dežju itd., vsled česar se na teh peronospora manj razvija in slednjič so ti stari listi postali že bolj trdni tako, da je v njih razvoj vsake glivice otežkočen.

S tem seveda ne rečem, da bi se morali stari, t. j. že škropljeni listi pri drugem ali tretjem škropljenju popolnoma v nemar puščati, zakaj škropljenje jim gotovo ne bode škodovalo — ampak hotel sem le opozoriti na to, da bi se na glavni namen drugega škropljenja — varovati namreč bolezni pozneje nastale liste — vse bolje gledalo, kakor se to sedaj godi.

Važno je vprašanje, ob kakšnem vremenu je najbolje škropiti? Kratek odgovor na to se glasi: Lepo mora biti! Dokler je po listju rosa in kadar gre dež, naj se ne škropi. Rosnih listov se škropivo ne prime, dež pa je popolnoma spere. Tudi ob prav vročih urah, to je od 1. do 3. popoldne bi se praviloma naj ne škropilo, zakaj v tem času solnce listje rado ožgá, zlasti, ako nismo imeli škropilnice, ki bi prav na drobno raz-

* N. pr. Fr. Gombač v „Kmetovalcu“ 1896, str. 66.

pršila tekočino. Če dežuje kmalu po škropljenju, to je 4 do 5 ur, je treba znova škropiti.

Kako se naj škropi?

Bolje preveč, nego premalo. Paziti se mora, da se pokrije vsak list kolikor mogoče popolnoma in sicer na zgornji strani. Čim hitreje se poškropljeni list posuši, tem bolje je. Tekočina mora padati na listje v podobi fine rose ali megle; debele kaplje lista ne pokrije popolnoma, tudi škropivo lahko zopet hitro odteče.

Pri prvem škropljenju treba paziti tudi na to, da se poškropijo tudi grozdeki, zakaj tudi te peronospora rada napade.

Škropivo se lahko tudi v gorico primaša, a pri tem je treba strogo paziti na to, da se zmes pred vsakratnim zajemanjem dobro premeša. Da za zajemanje železna posoda ni, omenil sem že prej.

Sejmovi. Dne 31. julija v Konjicah, pri Sv. Jakobu v Dolu, v Zagorju in Marenbergu. Dne 2. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pri Sv. Martinu pod Vurbergom in v Gomilici. Dne 3. avgusta na Spod. Poljskavi in v Radgoni. Dne 4. avgusta v Lučnah, na Svetih gorah in v Arnotcah. Dne 5. avgusta v Loki, Trbovljah na Bregu pri Ptiju (za svinje). Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptiju, pri Novi cerkvi v Halozah in pri Mariji-Snežni.

Dopisi.

Iz Celja. (Pred veliko slavnostjo.) Kakor je znano, praznujemo dne 7. in 8. avgusta dve slavnosti, katere so sploh v priliki blagosloviljenja dozidanja poslopij ali blagosloviljenja kake društvene zastave po širnem svetu običajne. Celjsko mestno starešinstvo pa je sklenilo, te slavnosti na vsak način zaprečiti; in kakor se sliši po mestu, deluje se na to, da se napravijo ta dneva rabuke, češ, da se bo zagrenila radost ljudstva. Za tega del opozarjamо vse naše somišljenike, da naj se te slavnosti v ogromem številu udeležijo; kajti pokazati moramo, da smo mi gospodarji Spodnjega Štajaria! Prepričan naj bo pa vsaki, da bodemo mi mirno in pravno postopali, ter se nikakor na provokacije ne ozirali. Kakor bodo Celjani z nami postopali, tako bodemo mi prihodnje z njimi postopali, kajti ljudstvo v okolici uvidi, da, ako se zgrizenemu Celjanu zaslužek in dobiček odtegne, tako bode ponižno se uklonili našim zahtevam ter pripoznal, da smo mi zapovedovalci na Spodnjem Štajaru. Vsak kmet bode se strogo držal gesla »Svoji k svojim« in vsak bode od sedaj naprej trgovca, obrtnika, odvetnika izogibal, kateri zoper naš narod nepravno postopa. Združili so se že v več občinah, da se tega prisilstva odkrižajo, in nasprotniku kruh odvzamejo. Priporočamo, da se celi Spodnji Štajtar postavi na noge, ter brez izgovora drži gesla »Svoji k svojim!«

S Teharjev. (Zborovanje slov. kat.-polit. društva.) Dne 18. julija se je zbral obilo ljudstva, ki so prav zvesto poslušali, kako jim je poročal g. državni poslanec, pl. Berks. Zlasti nam je ugajalo, da se trudi razbiti avstrijsko-ogersko banko v avstrijsko in ogersko, razdeliti namerjane zadruge v slovenski in nemški razdelek, znižati ceno soli in sploh skrbeti posebno za vzboljšanje kmetom in delavcem. Že vmes smo mu mnogokrat pritrjevali, na zadnje pa mu je zagrmela z vseh strani burna pohvala. — Bilo je navzočih mnogo delavcev, tudi precej rudečkarjev, na čelu jih sam njih propali kandidat Ropas. Ker ima društveno načelstvo prav resno željo, da bi zmeteno mišljenje zasplopljenih

ljudij razjasnilo in jih s tem prepričalo, kako se motijo, zato dá vsakemu, bodi si ud ali neud, domačin ali tujec, pravico govoriti: resnici se ni batit, da bi jo kedaj laž premagala. Vstane torej Ropas, mogočno vstane in izpregovori — čuj in strmi svet, zakaj takoj, kakor on ne zna vsak: če zine dve, so tri neumne. Res škoda, da ni mož prišel v državni zbor; on bi bil vsaj kratkočasil srdite poslance. Ko bi bil divjal najhujši boj, izpregovoril bi bil on — in vse bi bilo bruhnilo v smeh. Ker namreč govorji posebno rad o stvareh, katerih ne umeje, skrega se vsak čas s pametjo ali z resnico, in govorji tako »špasno«, da te kar prisili v smeh. Kaj se hoče! Kar se črevljärček ni učil, tega črevljár ne zna. O čem je prav za prav modroval, je težko povedati, ko je tako »špasno« bilo, kar mu je šlo skozi modrih ust učeno odprtino; menda bi najbolje dopovedal, če bi dejal, da je govoril »o vsem in o ničemer«. Ropas, Ropas, zakaj si zapustil svoje šilo in bodilo in se vriča v reči, ki so tebi mnogo previsoke, in govoris reči, katerih tvoja glavica ne bo nikoli premodrovala? — Krepko in bistroumno ga je podrl in okrcal vrli g. Jean, Celjan. Potem ga je pa še g. načelnik našega društva oklestil in osmešil tako neusmiljeno, da se je vse burno smejalo in krohotalo, a ubogi Ropas, slavni general južnoštajarske rudečkarske vojske — siromaček! — je sedel ubog in »poklofután«, potem je pa tih izginil in premnil, kakor kafra in »ni b'lō ga videt' več«. — Misimo pa g. poslancu izrekli zahvalo in zaupanje svoje in sklenili na g. Preskerja predlog resolucijo zoper obstrukcijo in za jezikovno naredbo in v obče za vso in celo jednakopravnost v vsem. — Potem je potovalni učitelj g. Belé zbranim kmetom razlagal prav dobro o trtoreji, zlasti o zelenem cepljenju. Splošna želja je bila, da bi ga kmalu spet videli tukaj in slišali še več o poljedelskih stvareh. — Ostali smo še dalj časa v rodoljubnej gostilnici g. Cajhna, menili se o tem in onem, smeiali se prav od srca — »kako bi drugače bilo« po tako zanimivem zborovanju — in bili prav dobre volje.

Iz Ljutomera. (Občni shod) ljutomerskega političnega in gospodarskega društva. Vkljub hudej vročini in utrujenosti zarad obilnega dela med tednom zbralo se je ono nedeljo popoldne na g. Vaupotičevem vrtu v Ljutomeru lepo število zavednih mož iz celega ljutomerskega kraja. Prišli so poslušat svojega novoizvoljenega, večini do zdaj osebno še ne pozanega državnega poslanca V. kuriye, č. g. Josipa Žičkarja. V približno dveurnem govoru jim je razložil dozdanje neuspešno delovanje državnega zbora in jim obljubil, da se hoče z vsemi svojimi močmi potegovati tudi v prihodnje za blagor milega mu slovenskega naroda, posebič za njegovo jednakopravnost v šoli in uradu. — Obče se je obsojalo med volilci nespodobno, pobalinsko vedenje nemških liberalcev v zbornici, s katero so hoteli prisiliti vlado k preklicu zelo pravičnih jezikovnih naredb na Češkem, zabranili nadaljno delovanje državnega zbora, a ubogemu ljudstvu denar iz žepa kradli. Ogorčeni pa so postali poslušalci nad najnovejšo novico, da preneha slovenska gimnazija v Celju. — Po navduševalnih besedah deželnega poslanca dr. Franca Rosine sprejela se je soglasno sledeča resolucija: »Protidržavno postopanje onih strank, ki so s svojim letosnjim nastopom v državnem zboru onemogočile vsako koristno delovanje, se kot javnega parlamenta nedostojno in Avstriji nevarno najstrožje obsoja; ob jednem se izraža nujna zahteva, da vlada skrbi zakonitim potom za zagotovljenje in izvedenje jednakopravnosti v šoli in uradu glede vseh slovenskih narodnostij v Avstriji.« — Ko se je še izrekla zahvala in zaupanje našemu novemu državnemu poslancu, zaključil je predsednik zborovanje. Na svidenje volilci, na prihodnjem gornjeradgonskem shodu!

Iz Kozjega. (»Gospodarsko bralno društvo«.) Prvo slovensko bralno društvo v kozjanskem okraju je sijajno in veličastno obhajalo dne 25. julija svoj rojstni dan. Ljudstva je privrelo od blizu in daleč v tako ogromnem številu, da skoro ni bilo moči vzdržavati redú. Zlasti nam je pohvalno omeniti brežiških vrlih mož in mladeničev, katerih se je pripeljalo tri vozove. Nikakor pa tudi ne smemo prezreti slavné Št. Petrone, ki so nas razveseljevali s svojim krasnim petjem, za katerim nikakor ni zaostajal domači kozjanski pevski mešani zbor. Ker je volilni shod dolgo časa trajal, morale so se vse točke vsporeda skrčiti in naglo zvršiti; kajti gostje so bili od daleč doma ter se jim je mudilo. Vrla podčetrteška godba je vso slavnost zelo povzdignila. Udov se je koj prvi dan dalo zapisati okoli 80, kar je velikega pomena za Kozje. Enoglasno izvoljeni odbor nam jamči, da bo društvo rastlo, cvetelo in obilnega sadu obrodilo. Vam pa, preblagi in dragi gostje, ki ste prišli od blizu in daleč, kar najprisrčnejša zahvala!

Iz Celja. (Pri shodu) osnovalnega odbora »Podpornega društva organistov« je bilo čez 50 udeležencev in med temi tudi 8 čč. gg. duhovnikov, za kar jim izrekamo vsi orgljavci vso čast in hvalo. Pri sveti maši so peli gospodje organisti prav dostojo in ubrano slovenske cerkvene pesmi od Foersterja in Budna in drugih domačih veščakov. Pravila so se tako uredila, da zamorejo biti udje orgljavci tudi iz drugih vladikovin s sedežem v Celju. Začasni odbor namerava prosi milostljivega knezoškofa v Mariboru za pokrovitelja društva. Vsem, ki se že oglašajo kot podporni udje, naznanjam, naj blagovolijo potpreti na odgovor toliko časa, da nam namestništvo v Gradcu pravila pregleda in potrdi, potem budem takoj v cenjenem »Slov. Gosp.« poročali, kdaj prične imenovanje društva delovati. Končno prijazno prosim vse taiste, ki žele o nameravi našega društva kaj več zvedeti, naj se blagovolijo obrniti do gosp. Šentjurca, organista v Ptiju, ali pa do mene v Celju.

K. Bervar.

Iz Savinjske doline. (Shod na Gomilskem prepovedan.) Kat. pol. društvo za vranski okraj je za dan 25. julija napovedalo ljudski shod na Gomilskem. Tega shoda se je veselila cela spodnja Savinjska dolina od Žalca do Vranskega, na ta shod bi bilo prišlo veliko nad tisoč ljudij, toda — c. kr. okrajno glavarstvo v Celju je shod prepovedalo. Kakor smo izvedeli, je utemeljevalo svojo prepoved s tem, da je prebivalstvo na Gomilskem zeló razburjeno ter se je za slučaj shoda batí izgredov in še posebno zato, ker nameravajo tudi socijalni demokratje isti dan ondi zborovati. Dobro! Prebivalstvo je razburjeno! Zakaj? Od meseca januvarja sem že hujskajo ljudstvo na Gomilskem socijalno-demokratični agitatorji. Sodrug Ropas je ondi imel svoje shode in je ljudstvo slepil in ga »farbal« s svojimi budalostmi. C. kr. okrajno glavarstvo pa je dobro vedelo, da na Gomilskem ni rudokopov, ni kakih tvorniških delavcev in — vendar je te shode dovoljevalo in — še brez komisarja. Ali je potem kaj čudno, da je ljudstvo razburjeno? Vsi začudenici so povpraševali ljudje: Kakó vendar tó, da gospiska dovoljuje te shode? Na kóga je ljudstvo razburjeno? Na socijalno-demokratične shode, ne pa na shode »kat. pol. društva za vranski okraj«. Naše društvo je hotelo ljudstvo ravno pomiriti in ga podučiti, kaj je resnica; zato je tudi povabilo na shod imenitnega govornika, dr. Kreka iz Ljubljane. Vse je torej željno pričakovalo shoda, a v soboto se je moralno na vse strani vranskega okraja naznaniti, da je shod prepovedan. Z društvenim shodom torej ni bilo nič. Na nasvet gosp. dr. Kreka pa se je vendar sklenilo izdati osebna vabila po § 2. društvenega zakona. Takih vabil

se je izdalo na 350, takó, da so bili vsi prostori Kočevarjeve gostilne na Gomilskem natlačeno polni. Sklicatelj je povabljenec predstavil g. dr. Kreka, kateri je v nad uro trajajočem izbornem govoru pojasnil socijalne razmere in pokazal v pravi luči socijalne demokrate. Govor bomo vsaj ob kratkem priobčili v jednej prih. štev. »Slov. Gospodarja«. Ljudstvo je govornika zasledovalo z največo paznostjo in je glasno pritrjevalo njegovim besedam. Vršilo se je vse v najlepšem redu, kar kaže, da se pri naših shodih ni treba batí nobenih izgredov. Polno veselja je ljudstvo zapuščalo zborovanjske prostore, dobro vedoč, da je na novo pokrepčano v boju zoper socijalne demokrate.

S Frankolovega. (To in ono.) Celjski gosp. okrajni glavar pošilja raznim uradom pošte, da je zelo jezen, ker si nočejo naročiti celjskega uradnega lista. Mi smo lahko veliko bolj na glavarja jezni. Denar, ki se dobiva za uradni list, izdaja se za drug tak časnik v Celju, ki nas le zasramuje. Bedaki ste šolski, cerkveni in občinski uradi, ki dajate nasprotniku kamen, s katerim vas treska po glavi! — Jezni smo lahko na g. glavarja še veliko bolj mi iz frankolske okolice. Misijona ni bilo na Frankolovem še nikoli. Letos je bil napovedan za čas od dne 1. do 9. julija. Prigodilo se je, da je res nekaj otrok zbolelo in — okrajni glavar je misjon prepovedal. Besede bi ne rekli zoper tako prepoved, ker je nam vsem zdravje ljubo bolj ko zlato. Pa če je bolezen res nevarna, bi tudi otroci ne smeli v šolo hoditi. Ali v šolo hodijo zdaj, kakor poprej. Svetni gospodje v Celju, bodite nam vendar pravični, da bomo smeli tudi za duše kaj več storiti, kakor se dá navadno doseči od domačih duhovnikov! — Toda še nekaj! Dramlje, Zreče, Griže so postranski kraji, kjer ni posebne trgovine ali tovarni, pa imajo svojo pošto. Frankolovo je na državnih cesti, župnijski, šolski in občinski urad tukajšni in iz Črešnic ima zelo veliko pisem pošiljati, 2000 ljudij v obeh župnijah se tudi veliko peča s svetom, in vendar še ni pošte. Okrajšajte nam pot in potrudite se, merodajni možje, da dobimo ali redno pošto, ali pa da bo kdo redno ob določeni uri iz Vojnika pošto donašal. Uradni in ljudje vam bodo hvaležni in za vas bode boljše!

Iz Slov. Gradca. (Cerkvena glasba.) Ministerstvo za bogočastje in nauk je dne 31. maja t. l., štev. 12.512, gosp. Valentini Stolzerju, učitelju v Razboru pri Slov. Gradcu, podelilo nagrado za gojitev cerkvene godbe. — Konservatorij na Dunaju je pregledal vse do sedaj izdane cerkvene skladbe gosp. učitelja V. Stolzerja, koje se na podlagi tega, posebno pa »Marijine pesmi«, maša »V ponižnosti klečimo« in »Missa pro Defunctis« z nova vsem prijateljem cerkvene glasbe zelo priporočajo in se dobé vse te skladbe pri imenovanemu gosp. skladatelju, kateri želi, da ga podpiramo, da mu bo mogoče, še prihodnje cerkveno godbo gojiti.

N. B.

Iz Slov. goric. (Občinske volitve.) Občina Drvanja se bode na 5. junija t. l. še dolgo let z veseljem spominjala. Kaj pa je bilo ta dan tako veselega? Imeli smo občinske volitve. Že od dne 5. novembra 1892. leta je nam zapovedal in nas komandiral kot župan g. M. T., znani tudi pod imenom Bos-Martin. Kake baže človek vam je ta Bos-Martin, razumeli me boste najlaglje, ako vam povem, da mu je lenarski paša, g. Mravljak, prijatelj, svetovalec in voditelj. Zategadel se je naš Martin pri zadnjih volitvah volilnih mož pa toliko trudil, da bi se odpolali v Maribor tudi iz naše občine možje po Mravljakovem kopitu. A že to pot se ga je smola prijela. Še bolj pogorel je gosp. župan pa dne 5. junija pri volitvah za občinski odbor. Dasiravno je bila triletna doba župovanja že meseca novembra 1895. leta pretekla, vendar se mu je občinsko komando odložiti

toliko usmililo, da so nam nove občinske volitve, čujte in strmite — za dve celi leti zavlekli. Toda kadar jabolko dozori, pade na zemljo. Dozorelo je tudi naše občinsko jabolko. Kakor nam volitve od dne 5. junija kažejo, je g. T. odzvonilo za vselej. Občani so pri tej priložnosti pokazali odločno, da za Bos-Martina več ne marajo, da mu ne zaupajo. V III. in I. volilnem razredu se ga ni nihče hotel usmiliti, a v II. razredu je prišel še v poštev s tem, da je sam zase glasoval. Kaj ne, grozdje bi zobali, pa vam je prekislo postalo? Vrli volilci, vsa čast vam, da ste tako ukrenili! G. M. T. je liberalец, torej ne gre in ne sme biti, da bi v naši lepi slovenski občini še delj časa zvonec nosil.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju v Islu je ogerski ministerski predsednik, baron Banffy, bil dvakrat v tem tednu. — Krščansko-socijalni poslanci in dunajski občinski svét so se v posebnih resolucijah izrekli zoper vlado zaradi dogodkov v Hebu in zahtevali odpravo jezikovnih uaredb. Tako se širi Schönererjev duh tudi med krščanskimi Dunajčani.

Česko. Začetkom meseca septembra se skliče deželni zbor, ki bode v prvi vrsti moral delati na to, da pride do sporazumlenja med Čehi in Nemci; sicer bodo pozneje v državnem zboru nemški zagrizenci zopet samo ropotali.

Tirolsko. Pri cesarskem namestniku Merveldtu so bili širje laški poslanci. Ker so zahtevali popolno samoupravo južne Tirolske, so se posvetovanja razbila. Vlada namreč nikakor ne dopusti, da bí se katera krovina do cela razdelila.

Štajarsko. V Gradcu je v mnogih gostilnicah pribita prepoved: »Tu se ne sme slovanski govoriti!« Seveda, za denar pa se ne vpraša, čegav da je! — Graški, mariborski in sploh vsi mestni zastopi so pojavili velikonemški dirindaj v Hebu. Ni čudo, saj v vseh štajarskih mestih prusaki nosijo zvonec.

Koroško. Dunajska »Leonova družba« je imela te dni v Celovcu svoj glavni zbor, katerega sta počastila tudi knezoškofa lavantinski in krški ter mnogo posvetne gospode. — Deželn predsednik Schmidt-Zabierov pojde meseca avgusta v pokoj. Vendar enkrat!

Kranjsko. Jutri, dne 30. julija se snidejo vsi slovenski državni poslanci v Ljubljani na razgovor. — Južnonemški »Sängerbund« ali zveza nemških pevcev za Kranjsko in Primorsko se je osnovala. Tako se dela nemški most do Adrije.

Ogersko. Ne samo naš avstrijski, ampak tudi ogerski vladni voz je popolnoma obtičal vsled obstrukcije v državnem zboru. Vladi nasprotne stranke ne pustijo, da bi se sprejela § 16 tiskovne postave in predlog o sladkornih premijah. Tudi se že teden dan razpravlja o Banffyjevem predlogu, naj se posvetovanja podaljšajo na dan za eno uro. Bržas bomo že prihodnjič poročali: Banffyjevo ministerstvo je odstopilo.

Vnanje države.

Rim. Konkordat ali pogodbo sklene sv. stolica s Srbijo. V tem konkordatu se določa, da se ustanovi v Srbiji katoliška škofija in se dovoli katoličanom raba staroslovenskega bogoslužja.

Italijansko. Dne 3. julija se je v državnem zboru žid Morpurgo spomnil svojih volilcev, beneških Slovencev, ter po krivici očital, da med njimi širi Morhorjeva družba panslavizem.

Nemško. V soboto je v pruskem državnem zboru propadel vladni predlog o društveni postavi. Zoper so glasovali tudi katoliški poslanci, ker uradniki večkrat ne znajo razločevati med socijalisti in katoličani.

Rusko. Sinovjev, poslanik v Stockholm, pride za poslanika v Carigrad, Gubastov pa na Cetinje v Črno goro. — Car Nikolaj je podaril Srbiji 40tisoč Berdanovih pušk in 25 milijonov patronov.

Srbsko. Skupščina je soglasno dovolila za vojsko poleg navadnih stroškov še nad 9 milijonov frankov in vsprejela od vlade nasvetovane vojaške spremembe. — Kralj Aleksander je odpotoval v inozemstvo; bojda si zopet gre iskat neveste.

Turško. Poslaniki evropskih velesil so se zopet začeli pogajati s turško vlado zaradi miru med Turško in Grško. Meja v Tesaliji je že določena. — Dševad-paša, novi poveljnik turških vojakov na Kreti, je že prišel na ta nesrečni otok. Za njim pa pošlje sultan 32 bataljonov vojakov iz Tesalije.

Spanjsko. Karlisti zlasti v Novari hudo rogovilijo, pa tudi po drugih krajih imajo mnogo prijateljev. Karlisti so že tako postali pogumni, da si v Kataloniji javno pripovedujejo, da pridejo že v enem letu na vladno krmilo.

Za poduk in kratek čas.

Krivoprisežnik.

(Konec.)

Celo noč ni mogel Šibal spati. Drugi dan pa je hudo zbolel. Hitro so poslali po zdravnika. Zdravnik pa je sinu Janezu naznani, da je bolezna nevarna, naj pokličejo duhovnika. Močno se je Janez tega prestrašil. — Akoravno je zvedel, kaj so oče storili, vendar jih je ljubil in spoštoval kot očeta in je trdno zaupal v božjo pomoč. Ni bilo pa treba opominjati očeta, naj se z Bogom spravi. Bolnik je sam spoznal, da se mu bliža smrt. Strašna vojska je morala biti v njegovi duši, vedno se je nekaj sam s seboj pogovarjal, zdaj kakor da bi bil milo prosil, zdaj zopet nekaj glasno klical in z rokama okoli sebe mahal. Sin Janez ves prestrašen, je celo noč pri očetu prebedel.

V jutro je Šibal nekoliko utihnil, potem ko je bil izgovoril besede »Vse hočem popraviti, vse!« Oko bolnika je pogledalo britko martro na steni. »O moj Jezus, moj Jezus!« slišalo se je iz ust bolnikovih. »Ali mi boš odpustil moj veliki greh, ali se me boš usmilil?« — »Gotovo, ljubi oče, rekel je milo sin, gotovo vam bo usmiljeni Jezus odpustil. Saj je še desnemu razbojniku odpustil, ko je videl njegovo pravo srčno žalost nad grehi!«

Bolnik je molče pogledal sina in mu je tiho rekel: »Pošli po starega Kodelo, po Klimovco in g. duhovnika. Čutim, da se mi bliža smrt in zato se hočem še pred smrtno z Bogom in z ljudmi spraviti in vse popraviti, in potem naj dobri Bog z menoj stori po svoji neskončni modrosti!« Samega veselja, da so se oče sprehajali, poljubi sin roko svojemu očetu in hiti, da njih voljo izpolni.

Hitro sta prišla sosed Kodela in Klimovca, hlapec pa je napregel in se peljal po g. duhovnika. Bolnik se obrne proti Kodeli, s solzami v očeh, steguje roko k njemu, rekoč: »Ljubi sosed, odpusti mi vse, kar sem se zoper tebe pregrešil. Vso škodo ti hočem popraviti.«

»Bog ti odpusti ljubi sosed, in tudi jaz ti vse odpustum« reče Kodela in mu poda svojo desnico. Potem se še obrne bolnik do Klimovce in tudi njo prosi za odpuščenje, da jo je hotel goljufati za 100 gld.

Prosil je še Šibal, naj zdaj preberejo pismo, katero

je rajna žena pisala, in kjer je bila njegova hudobija zapisana.

Klimovca je potegnila pismo in ga je prebrala. Bilo je tam pisano, kako je oče Kodela kupil od očeta Šibal lepi travnik. Pogodbo sta vsak zase napravila in pri sodniji pa je nista dala potrditi. Čez nekaj let pa je Kodela pogodbo zgubil. Šibalu pa je neki tujec iz mesta drugo pogodbo ponaredil, v kateri je bilo pisano, da je Šibal travnik le v najem dal na 15 let, in za to mu je Kodela dal vrt blizu Šibalove hiše. Rajna žena pa je vse slišala, kako se je njen mož s tujcem menil in kako sta pogodbo ponaredila. Slišala je tudi, da bo drugi dan obravnava pri sodniji zavoljo tega, in da njen mož hoče po krivem prisegati. Kleče sem prosila svojega moža, tako je bilo pisano, naj tega nikar ne stori, pa zastonj. Zato sem mu grozila, da ga zatožim. Sunil me je in klet, in ker nisem nehala prosliti, zaprl me je v klet in odšel. Zbolela sem in v bolezni zvedela, da je ta dan prisegel, da je travnik njegov. In res je tudi travnik dobil, ker je po krivem prisegel. Prosim Boga da bi spoznal ta svoj greh in vse popravil.— Pismo je bilo prebrano. Tiho je bilo v sobi.

Sin Janez je klečal pri postelji očetovi, glavo je imel nagnjeno in tiho jokal. Zdaj bolnik pokliče sina in s tresičim se glasom reče: »Ali mi boš tudi ti odpustil, da sem z materjo tako grdo ravnal in jih v grob spravil?«

»Iz celega srca, dragi oče, vam odpustum! Saj vidim, kako obžalujete ta svoj greh in vem, da tudi s sosedom Kodelo se poravnate. Gotovo ljuba mati zdaj naju gledajo in se veselijo, da so z lastnim trpljenjem rešili vašo dušo.« Med tem je sin pokleknil in poljuboval roko očetovo. Solzeč se, je vzdignil roko starí Šibal, položil jo je na glavo dobrega sina in njegova usta so govorila: »Bog te blagosloví, dobrí sin, in z obilnim blagoslovom ti povrni vse, kar ti je pri meni manjkalo.«

Potem so še pismo naredili, in priče so vse potrdile. S tem pismom je Kodela travnik zopet nazaj dobil, in vsa škoda mu je bila povrnjena.

Kratko potem vstopijo duhovnik v hišo, da bolnika sprevidijo in mu tako zadnjo tolažbo podelijo na pot v večnost. Vsi pričujoči so bili do solz ganjeni, ko so videli, kako pobožno je stari Šibal svete zakramente sprejal. Še dva dni je trpel in potem mirno umrl, poln zaupanja v neskončno usmiljenje božje.

Streljanje proti toči.

Po Pohorju se kaj rada toča vsiplje in veliko škode napravlja, zlasti po vinogradih. Tudi leta 1895. je dne 7. junija potolkla po kovačlonskih in ritoznojskih goricah, kjer raste po svetu znana žlahtna kapljica. V Brandnerju se je na 5 oralih nabralo le kaka dva polovnjaka in 1896 le pet. G. Stiger, ki ima na kovačlonski gori jako lepe ameriške nasade, je torej premišljeval, kako obvarovati vinograde pred točo. Poskušal je najprej z žičnimi mrežami iz zacinkane tenke žice in tako gostimi luknjicami, da vsaj debelejša zrna ne morejo skozi. Mreže so napete na hrastovih stebrih tri metre nad zemljo, da ne ovirajo nobenega dela. Toda ta naprava je silno draga, stane do 5000 gld. za oral. Takih mrež ima g. Stiger razpetih nad jednim oralom. Da pa se tudi za ostali vinograd kaj stori, poskušal je streljanje s topiči in ž njim vred tudi več nas drugih vinogradnikov. —

Naročili smo iz železa lite topiče iz livarne Lorbereje v Žaleu in sicer manjše po 25 kil težke in večje po 70 do 80 kil. Topiči so postavljeni na raznih primernih vzvišenih krajin in jih je lani bilo kakih 200, letos že 300. Ko se bližajo nevarni oblaki in se sliši gromenje, začenja se pokanje na 2 uri na okolo iz vseh

topičev, kakor v kaki vojski, in odkar se to zvršuje, hvala Bogu, od toče nismo bili zadeti. Lani, ko je na tolikih krajin toča potolkla, posebno hudo dne 30. julija pri Vitanju, dne 6. avgusta v Poličanah, Makolah in od Maribora do Gradca, dne 12. avgusta pri Polskavi, dne 22. avgusta na Bizejškem itd., tukaj ni padlo nijedno zrno toče.

In tudi letos smo že trikrat bili v veliki nevarnosti, dne 26. junija, 1. in 4. julija, ko so črni oblaki z gromenjem se valili s Pohorja proti našim vinogradom in je v oblakih hrulo, kakor pred točo. Vselej smo oblake na drugo stran obrnili, dne 26. junija so se vlekli čez Ptujsko polje, dne 1. julija čez vrh Pohorja za severno stran, kjer se je toča vsipala od Ruš do Maribora in dne 4. julija na vzhodno stran, kjer je toča padala na več krajin ptujskega in ormoškega okraja. Streljali pa smo tudi še 5., 7., 17. in 21. junija in 9. in 10. julija. 9. julija so se oblaki obrnili na zahod proti Vitanjski gori, 10. pa ob vzhodnji strani Pohorja proti Framu in Račam.

Dozdanji uspehi so tedaj bili povoljni in Bog daj, da se tudi zanaprej obnese to streljanje. Stroški so se vedno precejšnji, ker stane vsak strel 6—7 kr. Jaz sem na svoji strelni postaji v Visovljah, kjer imamo 12 topičev, razstrelil 80 kil smodnika, ki ga je g. Stiger dal po lastni ceni po 50 kr. kilo. Letos je vojno ministerstvo dovolilo 1000 kil po 38 kr. To ministerstvo je dovolilo tudi štajarski hranilnici štiri stare topove, da ž njimi dela poskuse v svojih vinogradih v ormoškem okraju. G. Stiger pa je postavil dva železna dřmnika od starih hlaponov, skozi katere streljajo s topiči, da se zrak še bolj pretresa.

V Slov. Bistrici, 12. julija.

Dr. J. Vošnjak.

Smešnica. Mama: »Ivanček, kolikokrat ti bo še treba povedati, da se ti ni treba v govorjenje vtikati: ti čakaj, da starejši končajo, pozneje namreč je še le dovoljeno otrokom govoriti!« — Ivanček: »Je že res to, mama! Toda na ta način ne pridem jaz nikoli na vrsto!«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) so se v pondeljek vozili v Celovec, kjer so se udeležili zborovanja dunajske Leonove družbe. Danes zjutraj so se vrnili domov, prihodnjo soboto, dne 31. julija, pa se odpeljejo na birmo v gornjograjsko dekanijo.

(Papežev odlikovanje.) Preč. gosp. Karol Hribovšek, kanonik in ravnatelj bogoslovja, je od Njih svetosti papeža Leona XIII. imenovan papeževim hišnim prelatom. Za našo škofijo toli zasluznemu monsignoru kličemo iz dna duše: Na mnoga leta!

(Udeležba) pri odsekovih sejah dunajske Leonove družbe v Celovcu dne 27. in 28. julija je bila prav znatna; enako tudi včeraj pri občnem zborovanju. Razprave temeljite, samo da predolge. Slovesna seja je bila sinoči: govoril baron Helfert, knezoškof Kahn in dr. Hann. Iz naše škofije so bili tudi navzoči preč. g. kanonik dr. J. Mlakar, čč. gg. J. Vreže, J. Tájek in Fr. Simonič.

(Novo sveto mašo v Mariboru,) v cerkvi sv. Alojzija bode prihodnjo nedeljo ob 9. uri pel č. g. novomašnik Friderik Volčič. Pridigoval mu bode preč. g. kanonik dr. J. Mlakar, pelo pa cecilijino društvo.

(Promocija.) Blagorodni gosp. Jos. Kronvogel, c. kr. sod. pristav pri Sv. Lenartu v Slov. gor., rodom od Sv. Bolfanka v Slov. gor., postal je doktor prava

pretekli teden. Iz srca čestitamo blagemu rojaku, novemu gospodu doktorju!

(Novo sv. mašo) bode služil na Hajdinu pri Ptiju č. o. Ladislav Hazemali iz reda čč. oo. kapucinov in sicer prih. nedeljo, dne 1. avgusta.

(Zlata sv. maša.) Preč. gosp. Jakob Meško, č. kanonik, kn.-šk. kons. svetovalec, župnik itd. pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., bode obhajal svojo zlato sv. mašo dne 8. avgusta, kar se tem potem njegovim priateljem in znancem naznanja.

(Okrajni zastop mariborski) ima preveč denarja, sicer ne bi nemški gospodje, večinoma mariborski, lani 100 gld. darovali za nepotrebni nemški šulverein. Slovenska potrežljivost in zaspanost morata tudi v tem okraju priti do konca!

(Lindenheimska neumnost.) V današnji »Marburgarci« piše znani klobasar, da so slovenske vsporednice na gimnazijah po želji Rima, to je sv. očeta; s temi vsporednicami si hočejo papež nazaj pridobiti, svoje dežele.

(S Frama) se častilcem sv. Ane uljudno javlja da bo »zegnanje« v Framu bodočo nedeljo, dne 1. avg.

(Od gornje Savinje.) Toča je klestila v sredo dne 21. julija v župniji Ljubno okoli pol desete ure zvečer. — Modras je pičil ženo P. pod Goltmi v župniji mozirski.

(Podružna nova cerkev) sv. Radegunde v šmihelski župniji nad Mozirjem pride ta teden pod streho. Okrajno glavarstvo je dovolilo že tudi nabiranje milih darov za novo cerkev v sodnem okraju gornjegrajskem in vranskem.

(Premisljevanja) o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celega leta. Spisal o. Brunon Vercruyse, duhovnik D. J. Po trinajsti francoški izdaji preložili lavantinski bogoslovci. Dotiskan je in v 14. dneh bo na prodaj I. zvezek te krasne, v prvi vrsti duhovnikom namenjene knjige, ki šteje VII+582 stranij v mali 8° in velja broš. 1 gld. 60 kr. II. zvezek se že tiska.

(Na sestanek slov. krščanskih dijakov) je včeraj v Ljubljano došlo okoli 110 vseučiliščnikov in bogoslovcev z vseh krajev slov. domovine. Zborovali so v kat. rokodelskem domu. Bog daj obilno uspeha!

(Pred porotnike v Celje) prideta prih. torek naš odgovorni urednik, g. B. Ferk, in upravitelj Cirilove tiskarne, g. L Brože, zaradi dopisa iz Šaleške doline v 3. let. št. »Slov. Gospodarja«. Glavni tožnik je velenjski trgovec Priboschitz. Ker sodišče rado nemščino sili začetencem, zato tukaj javno in odločno terjamo, da bodi glavna obravnava slovenska!

(Cirkus Henry) je od dne 27. julija v Mariboru, na vzhodni strani mestnega parka. Vse se vrši mojstversko, saj ima cirkus 80 oseb in 60 konjev, pa tudi povsem pošteno.

(Nov uradni list na Spod. Štajaru.) C. kr. okrajno glavarstvo brežiško začne od dne 1. avgusta dvakrat na mesec izdajati uradni list v nemškem in slovenskem jeziku. Tiskala ga bode tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Društvene. (Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali gospa Alojzija Roškar 2 gld., Neimenovana 2 gld. in prispevek iz Hrenice 4 gld. Bog plati!

(XII. redna velika skupščina) družbe sv. Cirila in Metoda bode v Škofji Loki v četrtek, dne 5. avgusta. Vspored: I. Sv. maša ob 9. uri v mestni župniški cerkvi. II. Zborovanje ob 10. úri pri »Zlati kroni«. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev jedne tretjine družbinega vodstva. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. I. Murnik,

2. dr. I. Svetina, 3. dr. J. Vošnjak, 4. A. Zamejic. 6. Volitev nadzorništva (5 članov). 7. Volitev razsodništva (5 članov). Po zborovanju skupni obed na Štemarjih pri g. Val. Sušniku ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 3. avgusta pri slavnostnem odboru v Škofji Loki. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr. Ob 5. uri koncert na Štemarjih. Vstopnina 50 kr.

(Katol. bralnemu društvu na Paki) je voljen za predsednika č. g. župnik Jožef Kolarič. Mlado društvo šteje že 45 udov.

(Bralno društvo v Podvincih pri Ptaju) priredi v nedeljo, 1. dne avgusta ob 4. uri popoldne v gostilni g. Jan. Brusa društveno veselico s petjem in govorom. Govoril bo tudi g. potovalni učitelj J. Belé o sadjereji. Ker že delj časa ni bilo veselice, nadeja se odbor mnogobrojne udeležbe, posebno sosednega ženskega in moškega kvarteta iz D.

(Prostovoljno gasilno društvo) v Trgovišču pri Veliki Nedelji priredi dne 29. avgusta t. l. veselico, h kateri se prijatelji tega društva že zdaj prav uljudno vabijo.

(Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celju) namerava svoj delokrog raztegniti na vse slov. pokrajine. Z ozirom na važnost tega društva prosimo vse tovariše še jedenkrat, da nam v kratkem (vsaj do konca tega meseca) popošljajo svoje opazke glede načrta društvenih pravil in pristopne izjave ter se, kolikor mogoče, udeleže občnega zборa dne 8. avgusta.

(Ciril-Metod-ove užigalice.) Veletržec v Ljubljani gosp. J. Perdan, založnik Ciril in Metod-ovih užigalic, je zopet poklonil lep dar, 200 gld., družbi sv. Cirila in Metoda kot čisti dobiček od razprodanih užigalic. Čast vrlemu možu! Ali vse premašo se jih še prodá. Na Ptaju vsaj, kolikor znano, jih prodaja edini narodni trgovec, ki pa ima samo nemški (!) napis: »A. Jurza & Söhne«. — Slovenci! Zahtevajte vendar vsi povsod užigalice Ciril-Metodove!

Iz drugih krajev. (Umrl) je včeraj v Ljubljani za sušico v grlu g. Janko Kersnik, notar in grajsčak na Brdu, znamenit slovenski romanopisec, ki je tudi mnogo dovršenih povestnic spisal za Mohorjevo družbo. Bil je tudi kranjski deželnji poslanec. Naj v miru počiva!

(V Hebu na Češkem) so Nemci strašno brezobzirni postali. Odpovedali so stanovanje vsem češkim strankam, češke posle spodili. Čehi niti živeža ne morejo dobiti. Enako se godi državnim uradnikom.

(O stoletnici Vodnikovih »Lublanskih Noviz«.) Ta izvrstna knjižica g. I. Vrhovnika, ki je ponatisnjena iz »Slov. lista«, se dobiva pri g. Ivanu Bonacu v Ljubljani. Izvod stane 1 krona. Ves dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

(Nekaj za krčmarje.) Navada, da krčmarji pritakajo pivu, katero postavljam pred goste, je spravila na Češkem 20 ljudij v grob. Kako strupeno je obležano pivo, tega ni treba povdarjati in krčmarji to sami dobro vedo. Nečloveško je torej, da nekateri krčmarji prodajo že plačane ostanke in oslinke še enkrat in zastrupljajo človeka, kateremu je vender zdravje prvo na svetu. Naj bi poslušali tudi krčmarji včasih glas vesti!

(Minister dedič.) Iz Bukarešta se poroča: Znani bolgarski rodoljub Erlegin Georgijev je umrl in ostavil premoženja 80 milijonov frankov bolgarskemu trgovskemu ministru Gešovemu.

(Ljubljanski grad) je skenil kupiti občinski svet ljubljanski in po predlogu ravnatelja Šubica ponuditi do 5000 gld. za nakup. Ako bi se poleg justičnega ministerstva ne lastilo gradu tudi vojno ministerstvo, bi se bilo staro, od kranjske dežele sezidano poslopje dobilo skoraj zastonj.

(Velika lakota na Kitajskem.) Na Kitajskem zlasti v središču cesarstva ob reki Jangzekiang, razsaja huda lakota. Ljudje cepajo na tla in na stotine mrtvih leži na pobrežju reke vsaki dan. Uzrok lakoti je slaba letinja lansko leto.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pové radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzky-gasse štev. 1.

„Govorite in pišite povsod in vsikdar le slovenski in zahtevajte slovenske tiskovine, držite se tudi slovenskih šeg in slovenske noše!“

Spominjajte se pri raznih veselicah, godovanjih in drugih veselih družbah dijaške kuhinje v Mariboru!

Viničar se isče, ki poleg slovenščine nekoliko nemški govori. Povpraša se naj vsaj do dne 8. avgusta v Celju, Gospodske ulice hšt. 4.

V svrhu varnosti občinstva pred ničvrednimi ponarejanji nosim od sedaj nadalje to le oblastveno registrirano varstveno znamko.

Domače zdravilo, ki uteši prse in plučne bolesti, želodčni krč itd. ter je uporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stojčeče zeleno tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vrednejo ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske pošte postaje 4 krone, v Bosnu in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

4-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Loterijne številke.
Gradec 24. julija 1897: 72, 51, 41, 22, 40
Dunaj * * * 82, 59, 85, 81, 83

Svila je sežgana!

pravijo ženske, če se dotična oblačila dostikrat že po 2-3kratnoši na pregibih raztrga ali pa „kakor vata“ razleti; pa to ni slučajno „sežganje“ surove svile! Temveč nalašč, da bi se svila videla težja in cenejša, se preobloži s cinom in fosforovo kislino, ki razjedite nitke surove svile; tako barvanje se imenuje: „Chargiranje“! — čem bolj se hoče svila chargirati, tem večkrat se mora prati v cinovi tekočini, da tega strupa prav mnogo nasrka! Barvana svila — najžlahtnejša tkanina! — ima torej smrtno kal že v sebi, predno jo dobi tkalec v roke! Iz take svile narejeno blago mora po kratki rabi, kakor cunja se raztrgati, tem prej čem bolj je bila svila chargirana. — Drago blago (ž delom vred) je čisto brez vrednosti. — Obratce svojih pristnih svil pošiljam obratno. Blago se pošilja poštne in colnine prosto.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvor. zal.) Zürich.

Služba orgljarja in mežnarja

se razpisuje od župnije Sv. Primoža na Podhorju, pošta Vuzenica, do 15. avgusta t. l.

Nakup hipotek, posojila na vse kraje, kapital za stavbe in trgovine, posojila za obrtnike, nakup in prodaja posestev in zemljišč, G. Schmidt, Berlin - Charlottenburg, Schlüterstr. 9a.

8

Mežnar in organist

z dobrimi spričevali želi svojo službo menjati. Ponudbe na upravnštvo „Slov. Gosp.“ 3-3

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru:

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino.

37

Izvrstna galicija

za škropljenje goric od deželnega poljskega društva se prodava 1 kilo za 28 kr. pri trgovcu R. Vračko v novem poštnem hramu v Ptuj. 4-4

!! Svoji k svojim !!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najljudne naznanjam čast duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel **zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran**; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najslneje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovejši metodi** se zamorejo izdelovati **vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti**. Častiti duhovščini se tudi za nadaljnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zadostuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli potrošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajarsko.)

24

Vspored romanja v Marijino Celje.

Romarski vlak o veliki Gospojnici vozi letos dne **II. avgusta** ob $\frac{3}{4}3$. uri zjutraj iz Celja, ter sprejema romarje na vseh postajah. Ko prestopi mejo slovensko, se ustavi samo v Gradcu in se dopelje predpoldne v Kapfenberg. Pridemo po železnicu do Au-Seewiesen, potem pa še ali na vozeh okoli 5. ure popoldne že v Marijino Celje, kjer bode ob 6. uri slovesen vhod s petjem in godbo, kratki govor in večernice; potem spovedovanje. Drugi dan od ranega jutra se služijo sv. maše, spovedovanje in sv. obhajilo. Ob 9. pridiga in slovensa sv. maša. Pri tihih sv. mašah naj pa pojeto pevke slovenske. Popoldne ob 2. uri izlet na jezero Erlav, komur ljubo. Ob 4. uri se začne zopet spovedovanje in ob 6. ura pridiga, večernice in procesija „Vrtec“. Drugo jutro, dne 13. avgusta zgodaj spovedovanje, sv. maša in obhajilo in ob $\frac{1}{7}$. odhod v procesiji in se pojde slovenski „Te Deum“. Slučajni vspored se bode tam na mestu oznanil. Romarji so lahko v noči od dne 13. do 14. avgusta že doma, kar bode posebno prilično č. gg. duhovnikom, ki imajo na veliko Gospojnico mnogo posla doma.

Razglasilo.

Podpisano mestno županstvo na-
znanja, da se bodo vršili od sedaj
naprej v Novem mestu (Rudolfo-
vem) na Dolenjskem ob vsakem
sejmu za govejo živino tudi

konjski sejmi,

in sicer:

- 1) **vsak prvi ponedeljek vsakega meseca** (ako pade na tak ponedeljek praznik, vrši se sejem prihodnjem ponedeljek), toraj 12 sejmov; nadalje ob vsakem letnem sejmu, kakor:
- 2) **januarja v torek po sv. Antonu**;
- 3) **aprila v torek pred sv. Jurjem**;
- 4) **avgusta v torek po sv. Jerneji**;
- 5) **oktobra v torek po sv. Lukeži**;
- 6) **decembra prvi torek v adventu**;

Prvi konjski sejem bode torek

dne 2. avgusta 1897

kot prvi ponedeljek meseca avgusta.

Prirejeno je za te sejme vsestransko pripravno in prostorno **novi sejmišče** tik državne ceste za novomeškim pokopališčem s posebnim dohodom in posebnim odhodom, kakor tudi poskuševališčem za konje na sejmišču samem.

Mestno županstvo v Novem mestu.
dne 10. julija 1897.

Župan:

Dr. Šegula.

V vsakem poštno oddajnem okraji, v vsaki fari in po potrebi v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec
z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pisane ponudbe pod „**V. u. G.**“, Gradec, poste restante.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društva.

Služba organista in cerkovnika
se takoj odda. Kje, pové uredništvo.

GOSTILNICA se zopet otvori!

Gostilnica „**zur Brühl**“ pri Mariboru, ki je bila zarad prezidovanja in poprav nekaj tednov zaprta, se v nedeljo, dne 1. avgusta t. l. zopet otvori s koncertom slavnosnane godbe g. Pölzl-na.

Skrbelo se bo za dobra naravna vina, mrzle in tople jedi in točno postrežbo.

Za obilno udeležbo prosita z najodličnejšim spoštovanjem

Jožef in Liza Ivanuš.

V najem vzeti želim hišo na deželi za trgovino v primernem kraju. Ponudbe se naj določijo upravn. „Slov. Gospodarja“. 1-2

Naznanilo trgovine!

Vljudno naznanjam s tem, da sem otvorila v **Mariboru** v pritličju hiše,
v gospodski ulici štev. 54.

prodajalnico in posojilnico glasovirjev,

ter ob enem priporočam svojo veliko zalogu glasovirjev, pianinov in harmonijev iz slovečih tovarn, kakor: Ehrbar, Czapka, Dörr, Wirth, Schüler von Bösendorfer, „Lyra“, Oeser, Pokorny, Stelzhammer, Hamburger, Berger, Stingl itd.

Za nakup, v zameno in v posojilo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodaja po tovarniški ceni!

Izposojila glasovirov od 1 gld. naprej.

S spoštovanjem

Berta Volckmar,

drž. skušana učiteljica na glasovirju.

2-2

Podpisani naznanja slovenskim prebivalcem Mariborskim in iz okolice, da je odprl novo prodajalnico z **železnino** v Mariboru, Burggasse 2., nasproti gostilne »pri črnem orlu«.

Ob enem priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogu kuhinjske posode, hišnega in poljedelskega orodja, okov za okna in vrata, vsakovrstne žebanje, žage, lepe, trpežno pozlačene nagrobne križe, rezne stole, stroje za rezanje slame, žrmilje, lepenino, cement itd. itd. Najboljša tvarina, nizke cene, dobra postrežba.

Priporoča se in prosi za obilno obiskovanje

Jernej Hafner.

4-4

V zalogi **tiskarne sv. Cirila v Mariboru** se dobijo

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto bimo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 450 gld.